VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Finansów Publicznych (nr 121)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 45)**

z dnia 20 października 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 121)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 45)

20 października 2016 r.

Komisje: Finansów Publicznych oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Jacka Sasina (PiS)**, przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie rządowych projektów ustaw:
– o ratyfikacji Protokołu o zmianie Umowy o rozliczeniach wielostronnych w rublach transferowych i o utworzeniu Międzynarodowego Banku Współpracy Gospodarczej z dnia 22 października 1963 r., ze zmianami wprowadzonymi Protokołami z dnia 18 grudnia 1970 r., 23 listopada 1977 r., a także Statutu tego Banku, ze zmianami wprowadzonymi Protokołami z dnia 18 grudnia 1970 r. i 23 listopada 1977 r., sporządzonego w Moskwie dnia 18 grudnia 1990 r. (druk nr 875),
– o ratyfikacji Protokołu o zmianie Porozumienia o utworzeniu i działalności Międzynarodowego Banku Współpracy Gospodarczej z dnia 22 października 1963 r., ze zmianami wprowadzonymi Protokołami z dnia 18 grudnia 1970 r., 23 listopada 1977 r. i 18 grudnia 1990 r., oraz Statutu Międzynarodowego Banku Współpracy Gospodarczej, ze zmianami wprowadzonymi Protokołami z dnia 18 grudnia 1970 r., 23 listopada 1977 r. i 18 grudnia 1990 r. sporządzonego w Warszawie dnia 25 listopada 2014 r. (druk nr 876).

W posiedzeniu udział wzięli: **Renata Szczęch** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Piotr Nowak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Romuald Szymczak** naczelnik oraz **Agata Życieńska** doradca w Narodowym Banku Polskim.

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Babiński**, **Michał Nowak**, **Michał Zieliński** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych. Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje pierwsze czytanie rządowych projektów ustaw. Po pierwsze, projektu ustawy o ratyfikacji Protokołu o zmianie Umowy o rozliczeniach wielostronnych w rublach transferowych i o utworzeniu Międzynarodowego Banku Współpracy Gospodarczej z dnia 22 października 1963 r., ze zmianami wprowadzonymi Protokołami z dnia 18 grudnia 1970 r., 23 listopada 1977 r., a także Statutu tego Banku, ze zmianami wprowadzonymi Protokołami z dnia 18 grudnia 1970 r. i 23 listopada 1977 r., sporządzonego w Moskwie dnia 18 grudnia 1990 r. To jest druk nr 875. Po drugie, projektu ustawy o ratyfikacji Protokołu o zmianie Porozumienia o utworzeniu i działalności Międzynarodowego Banku Współpracy Gospodarczej z dnia 22 października 1963 r., ze zmianami wprowadzonymi Protokołami z dnia 18 grudnia 1970 r., 23 listopada 1977 r. i 18 grudnia 1990 r., oraz Statutu Międzynarodowego Banku

Współpracy Gospodarczej, ze zmianami wprowadzonymi Protokołami z dnia 18 grudnia 1970 r., 23 listopada 1977 r. i 18 grudnia 1990 r., sporządzonego w Warszawie dnia 25 listopada 2014 r. Druk nr 876. Te projekty ustaw będą prezentować i uzasadniać minister rozwoju i finansów oraz minister spraw zagranicznych.

Czy są uwagi z państwa strony do porządku dziennego? Nie widzę zgłoszeń. Wobec tego, stwierdzam przyjęcie porządku dziennego.

Witam na wspólnym posiedzeniu naszych Komisji panią minister Renatę Szczęch podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i pana ministra Piotra Nowaka podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Bardzo serdecznie witam państwa ministrów razem ze współpracownikami. Przystępujemy do realizacji porządku dziennego.

Marszałek Sejmu 23 września 2016 r. skierował rządowe projekty ustaw z druków nr 875 i nr 876 – tytuły tych druków pominę, żeby już nie powtarzać ich długich nazw – do Komisji Spraw Zagranicznych oraz Komisji Finansów Publicznych do pierwszego czytania. Przystępujemy do pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 875. Proszę przedstawicieli rządu o uzasadnienie projektu ustawy z druku nr 875. Czy pani minister będzie przedstawiać uzasadnienie? Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Renata Szczęch:

Szanowny panie przewodniczący, Wysokie Komisje, chcę przedstawić kilka informacji na temat Międzynarodowego Banku Współpracy Gospodarczej. Jest on do chwili obecnej organizacją międzynarodową, stanowiącą relikt Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej. Bank ten, z siedzibą w Moskwie, został utworzony w 1964 r., równocześnie z wprowadzeniem przez kraje członkowskie RWPG systemu rozliczeń w rublach transferowych na mocy ustawy międzyrządowej z dnia 22 października 1963 r. Polska jest jednym z sześciu krajów założycielskich…

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Pani minister, przepraszam bardzo. Proszę państwa, bardzo proszę o ściszenie rozmów, a najlepiej nierozmawianie w ogóle, bo chcielibyśmy jednak usłyszeć – a przynajmniej ja chciałbym usłyszeć – co pani minister ma do powiedzenia, a jest to trudne. Proszę więc o zaprzestanie rozmów. Proszę bardzo, pani minister. Proszę kontynuować.

Podsekretarz stanu w MSZ Renata Szczęch:

Dziękuję bardzo. Polska jest jednym z sześciu krajów założycielskich Banku. Członkami Banku jest obecnie 8 państw: Bułgaria, Czechy, Mongolia, Polska, Rosja, Rumunia, Słowacja i Wietnam. Umowa o utworzeniu Banku została przez Polskę ratyfikowana w 1966 r., podobnie jak późniejsze zmiany wprowadzone Protokołami z roku 1970 i z roku 1977.

Głównym zadaniem Banku do 1991 r. było wspomaganie rozwoju współpracy handlowej między członkami, wspomaganie tworzenia i działalności wspólnych przedsiębiorstw oraz, w późniejszej fazie, wspomaganie przejścia zainteresowanych państw członkowskich Banku na gospodarkę rynkową, a także rozwój opartej na zasadach rynkowych współpracy gospodarczej między podmiotami państw członkowskich i innymi państwami. Do zadań Banku należało też dokonywanie obsługi wielostronnych handlowych rozliczeń w umownej jednostce rozliczeniowej, jaką był powołany do życia równocześnie z MBWG rubel transferowy. Ta umowna waluta istniała jedynie w postaci zapisów na rachunkach MBWG, dokonywanych na podstawie informacji o wymianie towarowej dokonanej między państwami członkowskimi RWPG.

Kapitał statutowy Banku miał być wniesiony przez poszczególne państwa stosownie do rozmiaru ich eksportu do pozostałych państw RWPG. W praktyce wpłacono jedynie część przewidywanej kwoty rubli transferowych. Bank zajmował się również udzielaniem kredytów krótko i średnioterminowych na wsparcie bilansu płatniczego krajów członkowskich. Kapitał zakładowy Banku wynosi obecnie 400 mln euro, w tym kapitał opłacony na rok 2015 stanowił 186,98 mln euro, z czego na Polskę przypada 22,45 mln euro. Suma bilansowa na koniec 2015 r. wynosiła 349 mln euro. Zysk Banku w roku 2015 wyniósł 3 mln euro. W ostatnich latach Bank administruje wcześniej udzielonymi kredytami, przyjmuje depozyty, skupuje papiery wartościowe państw członkowskich, tworzy depozyty i wynajmuje lokale w budynku Banku, z czego odnotowuje umiarkowany zysk.

W latach 2013 i 2014 doszło do wypłaty dywidendy krajom członkowskim, z czego Polska otrzymała odpowiednio 1,2 i 2,4 mln euro.

Przez kilka ostatnich lat trwały próby połączenia Banku z bliźniaczym Międzynarodowym Bankiem Inwestycyjnym z siedzibą w Moskwie, które ostatecznie zostały zaniechane w roku 2011, gdyż nie udało się znaleźć kompromisowego rozwiązania w tej sprawie przez wszystkie kraje członkowskie. Polska nie jest członkiem MBI od roku 2000 i brak jest dotychczas porozumienia w sprawie rozliczenia między Polską a MBI. Bank rozpoczął zatem prace reorganizacyjne w ramach swojej struktury. W styczniu 2014 r. Federacja Rosyjska zaproponowała likwidację Banku. Propozycję tę poparły Polska, Republika Czeska i Słowacja. W czerwcu 2014 r. Rada MBWG, biorąc pod uwagę możliwość likwidacji Banku, podjęła decyzję o zamrożeniu akcji kredytowej. Kwestia likwidacji była dyskutowana na posiedzeniach Rady Banku, jednak, wobec sprzeciwu lub braku stanowiska niektórych państw, nie udało się doprowadzić do podjęcia stosownych decyzji. W czerwcu 2015 r. Rosja poinformowała o zmianie swojego stanowiska. Obecnie Federacja Rosyjska uważa, że działalność Banku powinna być kontynuowana. Jednocześnie kraje członkowskie większością głosów, przy sprzeciwie Polski, Czech i Słowacji, odrzuciły rozważaną i popieraną przez Polskę koncepcję likwidacji Banku. W grudniu 2015 r. Rada Banku, przy wstrzymaniu się od głosu Polski i Republiki Czeskiej, przyjęła strategię wznowienia i rozwoju działalności Banku na lata 2016-2020. W wyniku tej decyzji Rady Banku została formalnie odmrożona akcja kredytowa, choć obecnie Bank nie udziela nowych kredytów, a zajmuje się jedynie obsługą wcześniej udzielonych.

Szanowni panowie przewodniczący, Wysokie Komisje, przedmiotem dzisiejszego posiedzenia są projekty ustaw o ratyfikacji dwóch Protokołów zmieniających podstawy działania Banku. Po pierwsze, Rada Banku w dniu 18 grudnia 1990 r. podjęła decyzję dotyczącą: zastąpienia w rozliczeniu Banku rubli transferowych przez ECU, zmiany nazwy umowy, zmiany niektórych celów działalności Banku, kwestii podejmowania decyzji przez Radę Banku oraz wystąpienia Niemiec z Banku. Protokół podpisał tego dnia Grzegorz Wójtowicz, ówczesny wiceprezes Narodowego Banku Polskiego i członek Rady Banku. Protokół ten od 1 stycznia 1991 r. stosowany jest tymczasowo przez wszystkich sygnatariuszy, w tym przez Rzeczpospolitą Polską, a więc wiąże Polskę w stosunkach między członkami Banku nie będąc w pełni częścią wewnętrznego porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.

Po drugie, podczas 124 posiedzenia Rady MBWG w Warszawie, w dniu 25 listopada 2014 r., został sporządzony kolejny Protokół zmieniający umowę o utworzeniu Banku. Protokół podpisała w dniu 30 marca 2015 r. Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz – ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Federacji Rosyjskiej. Zmiany wprowadzone Protokołem dotyczą: uporządkowania kwestii technicznych w związku z wystąpieniem Republiki Kuby oraz wcześniejszym opuszczeniem Banku przez Węgry, wprowadzenia do Statutu Banku euro w miejsce ECU, odzwierciedlenia zmian niektórych krajów członkowskich lub ich nazw oraz udziałów krajów członkowskich i waluty bilansu Banku.

To tyle ze strony MSZ odnośnie do części formalnej. Poproszę jeszcze przedstawiciela Ministerstwa Finansów o uzupełnienie wypowiedzi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję pani minister. Rozmawialiśmy z panem przewodniczącym, że trochę nas to dziwi, że ratyfikujemy umowę zawartą w 1990 r., ale rozumiemy, że to jest dobra ilustracja tego, że jednak prowizorki są najbardziej trwałe. Dziękuję bardzo za to uzasadnienie. Proszę jeszcze o to pana ministra.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Piotr Nowak:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Szanowne Komisje, wydaje mi się, że pani minister wyczerpała całą tematykę.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Nam też tak się wydawało. Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, otwieram dyskusję. Czy są głosy państwa w tej sprawie? Nie widzę… Pani poseł Bubula. Proszę bardzo.

Poseł Barbara Bubula (PiS):

Najmocniej przepraszam, ale z powodu innych obowiązków trochę się spóźniłam i mam pytanie, może zasadnicze, dlaczego nie wystąpimy z tego Banku jak Węgry i Niemcy?

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Jak słyszymy, dostajemy nawet dywidendy z tego tytułu, ale... Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Nowak:

Tak, jeśli można. Panie przewodniczący, dziękuję. Szanowni państwo, nie ma procedury wyjścia. Węgry i Niemcy zgodziły się na wyjście za zero, czyli, generalnie odpuściły kapitał, jaki wpłaciły do Banku. Obecnie jest przygotowywana procedura wyjścia i jeśli zostanie ustanowione, że kraj, który wychodzi z tego Banku, będzie mógł odzyskać swój kapitał, to wtedy będzie to zasadne. Zawsze można powiedzieć dziękujemy, wychodzimy, ale dostajemy z tego zero, bo nie ma procedury, tak jak w przypadku Niemców i Węgrów. Natomiast, przez ostatnie 2-3 lata dostaliśmy dywidendy – chyba 1 mln euro i 2,1 mln euro – więc generalnie to nam się zwraca.

Po drugie, sytuacja jest taka, że w tym Banku cały czas są jeszcze Czechy, Słowacja, Rumunia, Bułgaria, Rosja, Mongolia i Wietnam. Jest to więc potencjalna platforma do budowania relacji między tymi krajami – platforma biznesowa do rozwijania dodatkowych kanałów dla rozwoju polskich firm.

Podsekretarz stanu w MSZ Renata Szczęch:

Jeszcze gwoli uzupełnienia, wyjaśnię pani poseł, że przyjęcie Protokołów nie powoduje ujemnych skutków finansowych dla budżetu. Protokoły potwierdzają tylko dodatkowo wynikającą z odrębnych decyzji Rady Banku wysokość udziałów kapitałowych Rzeczypospolitej w Banku. I tak, w wyniku zmian w Protokole z 2014 r., Polska zwiększy swój opłacony kapitał z 15,5 mln do 22,45 mln euro. Takie ma dane za rok 2014, co jest konsekwencją opuszczenia Banku przez Węgry i Kubę oraz przeznaczenia nierozdzielonego zysku z lat przeszłych na proporcjonalne zwiększenie opłaconej części kapitału…

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję państwu ministrom. Pani poseł Zuba widzi jeszcze konieczność zapytania. Proszę bardzo.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Chciałabym się dowiedzieć, kto reprezentuje nas w tym Banku. Czy w Radzie Nadzorczej mamy swojego reprezentanta? Kto to jest?

Podsekretarz stanu w MF Piotr Nowak:

Czy można?

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Proszę bardzo, panie ministrze. Oczywiście.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Nowak:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, mamy jedną osobę w zarządzie tego Banku. To jest osoba nominowana przez Narodowy Bank Polski. W Radzie Banku są trzy osoby z Ministerstwa Finansów i NBP, ale mamy tam…

Poseł Maria Zuba (PiS):

A czy możemy poznać te osoby z imienia i nazwiska?

Podsekretarz stanu w MF Piotr Nowak:

Tak. Osoba w zarządzie, to Krzysztof Majczuk. On jest członkiem zarządu i tam funkcjonuje na stałe. Natomiast, jeśli chodzi o Radę, z Ministerstwa Finansów jestem ja – podsekretarz stanu Piotr Nowak – ponadto, pan prezes Paweł Sanecki z Narodowego Banku Polskiego i pan Andrzej Ciopiński zastępca dyrektora departamentu w MF.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Ponieważ nie widzę więcej zgłoszeń, stwierdzam zamknięcie pierwszego czytania. Przechodzimy do rozpatrzenia projektu ustawy.

Szanowni państwo, druk nr 875. Tym drukiem w tej chwili się zajmujemy. Przechodzimy do rozpatrzenia tytułu ustawy.

Czy ktoś z państwa jest przeciwny przyjęciu tytułu ustawy? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam przyjęcie art. 1.

Przechodzimy do art. 2. Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu art. 2? Również nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam przyjęcie art. 2 projektu ustawy.

W związku z tym, przechodzimy do rozpatrzenia całego projektu ustawy, ponieważ art. 2 to ostatni artykuł tej ustawy. Czy ktoś z państwa jest przeciwny przyjęciu całości ustawy? Również nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam, że Komisje Spraw Zagranicznych oraz Finansów Publicznych przyjęły projekt ustawy.

Przechodzimy do rozpatrzenia drugiego projektu ustawy. Jest to druk nr 876. I analogicznie, jak przy pierwszym projekcie, proszę panią minister o uzasadnienie tego projektu. Czy to było przedstawione łącznie, pani minister? Łącznie. Tym lepiej. Dziękuję bardzo.

W związku z tym, otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawie projektu ustawy z druku nr 876? Nie widzę takiej chęci wśród państwa posłów. Zatem, stwierdzam zamknięcie pierwszego czytania i proponuję przystąpić do szczegółowego rozpatrzenia tego projektu ustawy. Nie słyszę głosów sprzeciwu, więc przechodzimy do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy. Jest on złożony z dwóch artykułów, podobnie jak poprzedni projekt. Przechodzimy do rozpatrzenia tytułu tego projektu ustawy.

Czy ktoś z państwa zgłasza sprzeciw wobec tego tytułu? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam przyjęcie tytułu ustawy.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 1. Czy ktoś z państwa jest przeciwny? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam przyjęcie art. 1.

Art. 2. Czy ktoś z państwa zgłasza sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 2? Również nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam przyjęcie art. 2.

Przechodzimy do rozpatrzenia całości projektu ustawy. Czy ktoś z państwa posłów zgłasza sprzeciw wobec propozycji przyjęcia całości ustawy? Również nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam, przyjęcie całości projektu ustawy z druku nr 876 przez obie Komisje – Spraw Zagranicznych oraz Finansów Publicznych.

Szanowni państwo, pozostaje nam wybranie posła, który będzie prezentować sprawozdanie Komisji odnośnie do obu projektów na posiedzeniu plenarnym Sejmu. Proponuję, żeby sprawozdawcą była pani poseł Barbara Bubula. Nie zgadza się pani poseł. To, w takim razie, pan poseł Gosiewski.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Tak, zgadzam się.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Czy są inne kandydatury? Nie słyszę zgłoszeń. W związku z tym, stwierdzam, że Komisje wskazały pana posła Jerzego Gosiewskiego na sprawozdawcę Komisji.

Pozostaje mi już tylko miły obowiązek zamknięcia posiedzenia obu Komisji i podziękowania państwu za udział. Dziękuję bardzo.